

Innhold

NKK-møtet

Møtet 2011

Møtet 2012

Påmelding til EKV-programmer for 2012

NKKs hjemmeside

Årsrapport 2010

Labquality

Metodevalidering og kontroll

Behandling av avvikende EKV-resultat

Diverse

Innrapportering av EKV-resultater

EKV for interferens fra heterofile antistoffer

Preanalytisk EKV-program

Utsendelse av native sera - et nytt EKV-program?

Kalsium i urin

NFKK Reference Serum X

NKK-møtet

Møtet 2011

Generelt var det meget positive reaksjoner på det siste møtet i Trondheim basert på evalueringsskjemaene som ble levert (svarprosent var 74 for workshop og 52 for hovedmøte). Stedsvalget falt godt i smak og for møtet syntes nesten samtlige at den faglige relevansen for workshopen med tema holdbarhet av pasientprøver var ”Stor”, og at vanskelighetsgraden av stoffet var ”Passe”. For hovedmøtet var det stor enighet om at den faglige relevans var ”Passe” til ”Stor” og at vanskelighetsgraden på foredragene stort sett var ”Lett” til ”Passe” med unntak av noen få foredrag, bl.a. teoretiske betraktninger vedrørende samkjøring av instrumenter som falt vanskelig for en del.

Møtet 2012

14 - 16. mars 2012 avholdes møtet (workshop den 14 - 15. mars) på **Quality Airport Hotell Gardermoen**. Det vil bli arrangert en workshop i forkant av møtet, onsdag ettermiddag (14.03) og torsdag morgen (15.03), hvor tema vil være en detaljert presentasjon av bearbeidelsen av resultater fra prosjektet med native sera. Alle som har deltatt i prosjektet vil bli invitert, men andre interesserte kan også delta hvis det blir plass. Temaer for hovedmøtet blir **PTH og kalsium**. Gruppeoppgaven denne gang blir ”Kvalitetsindikatorer på laboratoriet”; hjelp til hvordan man kan gjøre det og måle effekten av det.

Programmet er ikke helt ferdig og vi vil gjerne ha innlegg fra laboratoriene om forsøk dere har gjort eller om problemer dere vil ha diskutert - vennligst ta kontakt hvis dere har noe på hjertet! NKK vil som sist administrere påmeldingen ved at dere fyller ut et påmeldingsskjema som returneres til NKK ved Brith Helen Bjelkarøy. Reise må dere ordne med selv - vær tidlig ute så blir det billigst.

Påmelding til EKV-programmer for 2012

Ordringen med at dere melder fra til NKK om endringer fra tidligere, vil gjelde for påmelding for neste år også. Dere vil få tilsendt en oversikt som viser hvilke av alle utsendelser dere har deltatt i for 2011. Dere **må** signere og returnere skjemaet til NKK og påføre eventuelle rettelser som dere ønsker for neste år. Vi vil ha påmeldingene innen 15. november.

I fjor anbefalte vi at 2-nivå-programmet i medisinsk biokjemi (2050: max 4 utsendelser med å 2 prøver) ble benyttet i stedet for 1-nivå-programmet (1072: max 12 utsendelser å 1 prøve). Oppslutningen om anbefalingen var 100 %. Selv om Labquality fra 2011 har utvidet antall utsendelser for 2-nivå-programmet fra 4 til 6, anbefaler NKK at man velger ut 4 utsendelser som i år, vi kommer tilbake til hvilke 4 vi vil anbefale.

NKKs hjemmeside

Årsrapport 2010

Denne er lagt ut på hjemmesiden.

Labquality

Etter at metode og svarregistrering for 2-nivå-programmet i medisinsk biokjemi ble endret i 2010, er det lagt ut en veiledning som heter: [Brukerveiledning for hvordan man registrerer resultater og metoder for program 2050: Medisinsk biokjemi, 2 nivå.](#)

Metodevalidering og kontroll

Flere av de eksisterende regnearkene er oppdatert (se dato i parentes bak). Kommentarer og forslag til forbedringer mottas med stor takk!

Behandling av avvikende EKV-resultat

Det er laget en poster basert på flytskjemaet for behandling av avvikende EKV-resultat. Posteren ble vist på EQALM-møtet i Lisboa i oktober 2010 og på Kvalitetsmøtet i Antwerpen i april 2011 (hvor den vant 1. pris for beste poster). Både norsk og engelske versjon av flytskjemaet m/kommentarer er lagt ut på NKKs hjemmeside under "EKV-avvik".

Diverse

Innrapportering av EKV-resultater

Vi minner om at NKKs ekspertgruppe i fjor vedtok å oppfordre de norske laboratoriene til utelukkende å rapportere originale svar til EKV-programmer bl.a. for å bedre sporbarheten for tillagt verdi og for at EKV skal gjenspeile den reelle kvaliteten til metodene.

EKV for interferens fra heterofile antistoffer

I etterkant av dette EQAnord-prosjektet ble det valgt ut enkelte komponenter og metoder som ble testet videre, nå med ekte heterofile antistoffer i prøvene i stedet for SAM (sheep anti-mouse) immunglobuliner som ble benyttet i den første delen. Resultatet av dette prosjektet er nå publisert i CCLM (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/21899496>). Dermed er også foredraget som Nils Bolstad holdt om dette på NKK-møtet i år, lagt ut på NKKs hjemmeside.

Preanalytisk EKV-program

I løpet av januar/februar 2011 gjennomførte NKK sitt første preanalytiske EKV-program som besto av et spørreskjema for vurdering av en prøves hemolyse og holdbarhet før analyse. Programmet er en videreføring av gruppeoppgaven på NKK-møtet i Tromsø 2010 og er basert på resultatet fra gruppearbeidet og utarbeidet av ekspertgruppen i NKK. Denne første utsendelsen var en pilotutsendelse og den var gratis for deltakerne. 59 deltakere besvarte spørreskjemaet. Resultatene viste stor variasjon mht grenser brukt for å forkaste prøver på grunn av hemolyse og holdbarhet, noe som understreker behovet for å standardisere prosedyrene. Dette er noe NKK vil jobbe videre med. Det ble sendt ut en svarrapport 16. juni. For å videreutvikle og forbedre svarrapporten, synes vi det er viktig med tilbakemelding fra deltakerne. Vi har derfor sent ut et kort spørreskjema for å få rapporten evaluert som vi håper dere som deltok tar dere tid til å svare på. Neste års preanalytiske EKV-program vil omhandle preanalytiske forhold vedrørende måling av glukose og de mest vanlige koagulasjonsanalyser.

Utsendelse av native sera - et nytt EKV-program?

I juni 2011 ble det utført en pilot EKV-studie med utsendelse av et panel på 20 native sera og 2 typiske EKV-prøver. Pilotutsendelsen har vært et samarbeidsprosjekt mellom NKK, NOKLUS og Laboratory for Analytical Chemistry ved universitetet i Gent, Belgia. 56 laboratorier deltok i utsendelsen. Hensikten har vært, ved bruk av pasientsera, å undersøke nåværende analysekvalitet og status mht. standardisering på de store analysemaskinene i sykehuslaboratorier. Resultater fra prosjektet vil kunne være et viktig bidrag til å bedre analysekvaliteten mht. standardisering og riktighet mellom ulike instrument og metoder innen medisinsk biokjemi. Dette kan være et incitament for den enkelte produsent til å bedre analysekvaliteten og for NKK til å bedre sine EKV-program. Resultatene og bearbeidelsen av data er snart klare og det vil bli sendt ut en svarrapport i løpet av kort tid.

Kalsium i urin

I første utsendelse i år av Labquality-programmet ”Urin: Kvantitative analyser” (3160), ble det bedt om detaljerte opplysninger om kalsium-metoden fordi variasjonen i resultatene var så stor. Konklusjonen i brevet var: ”Laboratoriene burde vie større oppmerksomhet til standardiseringen av sine kalsium-metoder”. Vi minner om at Tietz Textbook of Clinical Chemistry anbefaler surgjøring av urin fortrinnsvis når prøven tas men alternativt minst 1 time før analyse for å unngå felling av kalsiumsalter. Labquality sier ikke noe om dette i sine instruksjoner for prøvebehandling. Dette er tatt opp med Labquality.

NFKK Reference Serum X

Det er tatt skritt for å kontrollere noen sertifiserte verdier for NFKK Reference Serum X fordi de overførte verdiene fra denne til EKV-prøvene i 2-nivå-programmet for medisinsk biokjemi ikke stemmer helt med konsensusverdien for store metodegrupper og med uavhengig referansemetodeverdi for EKV-prøven. Spesielt gjelder dette urinsyre og kreatinin hvor sertifisert verdi for X synes å være 2 - 3 % for høy for begge komponentene (jfr. 2-nivå medisinsk biokjemi, utsendelse 4 i år). Equalis har kontrollert kreatinin i X med referansemetode (Gent) og delvis konfirmert dette funnet (X var 4.2 % for høy).

Vennlig NKK-hilsen fra

Gunn BB Kristensen og *Pål Rustad*

Nestleder NKK

Leder